

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובע (שם חסוי 1)
אשר מייצג גם את (שם חסוי 2), (שם חסוי 3) ו (שם חסוי 4)

בעניין חשבונותיהם של Rudolf Goldmann and Hedy Hock

מס' תביעה: 1 719424/TW

גובה המענק: 356,812.50 פרנקים שוויצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתו של (שם חסוי 1) (להלן "התובע") לחשבון שפורסם על שם רודולף גולדמן. מענק זה הוא בעניין חשבון שפורסם על שם רודולף גולדמן (להלן "בעל החשבון גולדמן"), בו בעלת ייפוי הכוח היתה אנליז גולדמן (להלן "בעלת ייפוי הכוח בחשבון א. גולדמן"), ובעניין חשבונות שפורסמו על שם הדי הוק (להלן "בעלת החשבון הוק") (להלן ביחד "בעלי החשבון"), בהם בעלת ייפוי הכוח היתה (שם חסוי) (להלן "בעלת ייפוי הכוח בחשבון" שם חסוי) ובעל ייפוי הכוח היה בעל החשבון רודולף גולדמן (להלן ביחד "בעלי ייפוי הכוח בחשבון"). בסניף ציריך בבנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").²

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שם התובע, שמות קרובי משפחתו, להוציא את שם בעל החשבון, ושמו של הבנק נשמרים חיסויים.

מידע שהוגש על ידי התובע

התובע הגיש שאלון ראשוני בו זיהה את בעלי החשבון כסבו, דר' רודולף גולדמן, אשר נולד ב- 26 בדצמבר 1876 בטפליץ, אוסטריה (היום הרפובליקה הצ'כית), והדי הוק, אחותה של אשתו הראשונה של סבו. התובע ציין שסבו נשא לראשונה ל(שם חסוי), מבית (שם חסוי), אשר נפטרה מסרטן ב- 1934. התובע ציין שב- 13 בדצמבר 1940, דר'

¹ התובע לא הגיש טופס תביעה ל- CRT. אולם, ב- 1999 הוא הגיש שאלון ראשוני, מס' I-Q-HEB 0223 001, לבית המשפט בארה"ב. אף על פי שהשאלון הראשוני אינו טופס תביעה, בית המשפט, בצו מן ה- 30 ביולי 2001, הורה שהשאלונים שניתן לטפל בהם כטופסי תביעה יטופלו כתביעות שהוגשו במועד (ראה: *Order Concerning Use of Initial Questionnaire Responses as Claim Forms in the Claims Resolution Process for Deposited Assets (July 30, 2001)*). השאלון הראשוני הועבר ל- CRT ונרשם תחת מס' תביעה 719424.

² ה- CRT מציין שברשימה שפורסמה בפברואר 2001 ובה מופיעים החשבונות שלגביהם הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") קבעה שהם שייכים באופן קרוב לוודאי או אפשרי לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP"), הדי הוק מופיעה כבעלת חשבון אחד. בעקבות בדיקה לעומק, ה- CRT קבע שלפי רשומות הבנק מזוהר בעצם בשלושה חשבונות.

רודולף גולדמן נשא ל(שם חסוי), מבית (שם חסוי). התובע ציין שהדי הוק לא נשאה לעולם ונפטרה ב- 1941. התובע הוסיף שהמשפחה של דר' רודולף גולדמן והדי הוק התגוררו ב- Hietzing, Hauptstrasse 118, ווינה, אוסטריה. כמו כן, התובע ציין שדר' רודולף גולדמן, שהיה מהנדס, היה סגן שר במשרד האוצר, וכאשר יצא לפנסיה ממשרד האוצר ב- 1936, הוא התחיל לעבוד בקהילה היהודית בווינה. התובע ציין שלדר' רודולף גולדמן, אשר היה יהודי, היה בן בשם (שם חסוי), אבי התובע, אשר נולד ב- 4 בפברואר 1912, ובת בשם אנליז גולדמן, אשר נולדה בתאריך בלתי ידוע לתובע. לפי התובע, דר' רודולף גולדמן ואשתו השנייה, (שם חסוי), מבית (שם חסוי), ברחו לבלגיה והתגוררו ב- 89 Ave Constant Montald, St Lambert, Woluw, החל ב- 1941. התובע הוסיף שב- 17 ביולי 1943 דר' רודולף גולדמן ואשתו נעצרו ונשלחו לאושוויץ, מקום בו נספו.

התובע ציין שאביו, (שם חסוי), נשא לראשונה ל(שם חסוי), ממנה נולד לו בן אחד, (שם חסוי 2), ב- 18 ביוני 1940. כמו כן, התובע ציין ש(שם חסוי) נשא אחר כך לאמו של התובע, (שם חסוי), מבית (שם חסוי), ב- 14 באוגוסט 1950. התובע ציין שהמשפחה שינתה את שמה מ(שם חסוי) ל(שם חסוי) ב- 15 במאי 1959. התובע הוסיף שלדודתו, אנליז קריגר, מבית גולדמן, נולדו שני ילדים, (שם חסוי 3) ו(שם חסוי 4), אשר מתגוררים בישראל.

כביסוס לתביעתו, התובע הגיש העתקים של תעודת הלידה שלו, בה צוין שנולד ב- 20 ביוני 1953 ושהוריו היו (שם חסוי) ו(שם חסוי); תעודת הלידה של אביו, בה צוין שנולד ב- 4 בפברואר 1912 בווינה ושהוריו היו דר' רודולף גולדמן ו(שם חסוי), מבית (שם חסוי); תעודת המעידה של שינוי שם אשר ניתנה בחיפה, ישראל, ב- 15 במאי 1959, כאשר שם המשפחה הוחלף מ(שם חסוי) ל(שם חסוי); תעודת הנישואין של אבי התובע, בה צוין שאביו היה מהנדס במקצועו; תעודת הפטירה של אבי התובע, בה צוין שנולד בווינה ב- 1912; וגלויה שנכתבה על ידי הדי הוק ואמה.

התובע ציין כי נולד ב- 20 ביוני 1953. התובע מייצג את אחיו למחצה, (שם חסוי 2), אשר נולד ב- 18 ביוני 1940, ואת בני דודיו (שם חסוי 3) ו(שם חסוי 4), אשר נולדו ב- 7 במרץ 1955 וב- 10 בספטמבר 1943, בהתאם.

מידע זמין ברשומות הבנק

בעל החשבון גולדמן

רשומות הבנק כוללות תדפיסים ממאגר המידע של הבנק, טופסי ייפוי כוח, תכתובת בין סניפי הבנק בלונדון ובציריך משנת 1948, ותכתובת בין (שם חסוי) והבנק מתאריך 1946. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה דר' רודולף גולדמן, אשר התגורר ב- Hietzinger Hauptstrasse 118, ווינה, אוסטריה, ושבעלת ייפוי הכוח בחשבון היתה *Fräulein* (העלמה) אנליז גולדמן, בתו של בעל החשבון גולדמן. טופס ייפוי הכוח בחשבון נחתם ב- 27 בנובמבר 1936.

לפי רשומות הבנק, בעל החשבון גולדמן החזיק חשבון פיקדון לפי דרישה. כמו כן, לפי רשומות הבנק, חשבון הפיקדון לפי דרישה נסגר, אבל תאריך סגירתו לא נרשם. שווי החשבון ביום סגירתו הוא בלתי ידוע. המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבונות בבעלות קורבנות רדיפות הנאצים, לפי ההוראות שקבלו מהוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") ציינו שלא מצאו עדות לפעילות בחשבון האמור לאחר 1945. אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעל החשבון גולדמן, בעלת ייפוי הכוח בחשבון א. גולדמן או יורשיהם סגרו את החשבון וקבלו את היתרה.

ברשומות הבנק נמצאה תכתובת, משנת 1946, בין (שם חסוי), בנו של בעל החשבון גולדמן, והבנק, בה (שם חסוי) ביקש מידע אודות אביו וקרובי משפחה אחרים, כולל *Fräulein* הדי הוק ו- (שם חסוי) מפרג. במכתבו מן ה- 6 בנובמבר 1946, (שם חסוי) כתב שהוא מוכן למלא את כל הדרישות החוקיות השוויצריות על מנת לקבל את המידע שביקש. הוא שאל במפורש אם אחד משלושת האנשים האמורים מעלה היה בעל חשבון בבנק בזמן פרוץ מלחמת העולם השנייה ואם החשבון עדיין קיים. על מנת להקל בתהליך, (שם חסוי) צירף ייפוי כוח כללי, החתום ב- 22 בינואר 1939 בווינה, בו דר' רודולף גולדברג העניק לבנו, המהנדס (שם חסוי), ייפוי כוח כללי בענייניו. במכתבו (שם חסוי) ציין בסוף שהנכסים היו שייכים לקורבנות נאצים ושרוב יורשיהם חיים בתנאי עוני בהולנד ובאנגליה.

בתשובה למכתבו של (שם חסוי) ב- 17 בדצמבר 1946, הבנק ציין שבגלל הדרישות החוקיות השוויצריות, אין באפשרות הבנק לענות לבקשתו לפני קבלת מסמכים מסוימים המאושרים על ידי הקונסוליה השוויצרית הרלוונטית ((שם חסוי) התגורר אז בחיפה, פלסטין) שהיו מוכיחים שהוא היורש החוקי של בעל החשבון, או, לפחות, שהוא פועל לפי ייפוי כוח שהוענק לו על ידי היורש החוקי של בעל החשבון. במכתב הבנק צוין שבגלל הוצאות החיפוש והמספר הגודל ועולה של בקשות כאלה מאז סיומה של מלחמת העולם השנייה, על הדורש לשלם מראש סכום מינימלי של 40.00 פרנקים שוויצרים. רשומות הבנק לא מראות אם הבנק קיבל תשובה ממר (שם חסוי).

בנוסף, ברשומות הבנק נמצאה תכתובת בין משרדי הבנק בלונדון ובציריך, משנת 1948, בה המשרד הלונדוני של הבנק דרש, בשם בן דודו של בעל החשבון גולדמן, (שם חסוי), מידע לגבי חשבונות בבעלות דר' רודולף גולדמן או הדי הוק. לפי הרשומות, המשרד בציריך של הבנק, הודיע למשרדו בלונדון שאצלו לא היו נכסים שהשתייכו לדר' רודולף גולדמן או להדי הוק.

בעלת החשבון הדי הוק

רשומות הבנק כוללות תדפיסים ממאגר המידע של הבנק וכרטיס חשבון. לפי רשומות אלה, בעלת החשבון היתה *Fräulein* (העלמה) הדי הוק, אשר התגוררה ב- Hietzinger Hauptstrasse 118, ווינה, אוסטריה, ואחר כך ב- Wenzgasse 3, ווינה. כמו כן, רשומות הבנק מראות שבעלת ייפוי הכוח בחשבון (שם חסוי) היתה (שם חסוי), מבית (שם חסוי), אבל ייפוי כוח זה התבטל עם מותה של (שם חסוי). לפי רשומות הבנק, דר' רודולף גולדמן קיבל ייפוי כוח מלא בחשבון ב- 29 בנובמבר 1934.

לפי רשומות הבנק, בעלת החשבון הוק החזיקה חשבון ניירות ערך, מס' 32337, חשבון פיקדון לפי דרישה וחשבון פיקדון. לפי רשומות הבנק, חשבון ניירות הערך נסגר ב- 16 באוגוסט 1938 וחשבון הפיקדון לפי דרישה וחשבון הפיקדון נסגרו לא יאחר מן ה- 16 באוגוסט 1938. אין ברשומות הבנק מידע לגבי שווי החשבונות שבבעלות בעלת החשבון הוק.

אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעלת החשבון הוק, בעל החשבון גולדמן או יורשיהם סגרו את החשבונות וקבלו את היתרה.

מידע זמין בארכיון הלאומי האוסטרי

בצו מן ה- 26 באפריל 1938, השלטון הנאצי דרש מכל היהודים שהתגוררו ברייך ו/או שהיו נתיני הרייך, כולל אוסטריה, ושבעלותם נכסים מעל לסכום מסוים, להצהיר על כל נכסיהם ולרשום אותם החל מן ה- 27 באפריל 1938 (להלן "המפקד מ- 1938"). ברשומות של הארכיון הלאומי האוסטרי, ישנם מסמכים הקשורים לנכסיו של דר' רודולף גולדמן, שמספרם 19807 עם תאריך מן ה- 15 ביולי 1938 ושל הדי הוק, מס' 29769, עם תאריך מן ה- 15 ביולי 1938.

מידע לגבי בעל החשבון גולדמן

במסמכי המפקד מ- 1938, דר' רודולף גולדמן ציין שהוא יהודי, שנולד ב- 26 בדצמבר 1876 בטפליץ, אוסטריה, ושנשא ל(שם חסוי), מבית (שם חסוי). לפי הרשומות הוא התגורר ב- Hauptstrasse 118, ווינה, אוסטריה. הרשומות מראות שב- 14 בדצמבר 1938, לדר' רודולף גולדמן היו נכסים, כולל ניירות ערך ופוליסת ביטוח, בשווי כולל של 11,765.89 רייכסמרק. רשומות אלה לא מתייחסות לנכסים שהופקדו בחשבון בנק שוויצרי.

מידע על בעלת החשבון הוק

במסמכי המפקד מ-1938, הדי הוק ציינה שהיא יהודיה, שנולדה ב-21 בנובמבר 1885 ושהתגוררה ב- Wenzgasse 3, ווינה, אוסטריה. הרשומות מראות שלהדי הוק היה חשבון בבנק בציריך, שוויץ, וששווי החשבון היה 11,205.00 פרנקים שוויצרים ([שם הבנק חסוי] 11205). לפי רשומות הבנק, היתרה הזו הוחזקה בחשבון עובר ושב או בחשבון פיקדון.

במסמכי המפקד מ-1938, הדי הוק גם ציינה שבבעלותה מספר ניירות ערך, כולל אגרות חוב בפרנקים שוויצרים (בשווי כולל של 6,256.50 פרנקים שוויצרים), אבל אין מידע לגבי המקום בו הוחזקו.

בדיקת ה - CRT

זיהוי בעלי החשבון

התובע זיהה באופן סביר את בעלי החשבון. שמותיהם של סבו של התובע ושל אחותה של סבתו, עיר וארץ מגוריהם, מתאימים לשם, לעיר ולארץ המגורים שפורסמו לגבי בעלי החשבון. שמה של דודתו של התובע מתאים לשם שפורסם לגבי בעלת ייפוי הכוח בחשבון א. גולדמן, ושמה של סבתו של התובע מתאים לשם שלא פורסם לגבי בעלת ייפוי הכוח בחשבון פ. גולדמן. התובע זיהה מידע המתאים למידע שלא פורסם לגבי בעל החשבון, הכלול ברשומות הבנק: כתובתם של קרובי משפחתו; העובדה שלסבו היה תואר דוקטור; והעובדה שלדר' רודולף גולדמן היה בן, (שם חסוי), שבמקצועו היה מהנדס. כביסוס לתביעתו התובע הגיש כמה מסמכים הכוללים את תעודת הלידה של אביו, בה צוין שנולד ב-4 בפברואר 1912 בווינה, ושהוריו היו דר' רודולף גולדמן ו(שם חסוי), מבית (שם חסוי), מה שמאמת באופן בלתי תלוי שהאדם שנטען שהוא בעל החשבון גולדמן נקרא באותו שם והתגורר באותה עיר שמופיעים ברשומות הבנק כשמו וכעיר המגורים של בעל החשבון גולדמן.

כמו כן, ה- CRT מציין שמאגר מידע בו מופיעים שמות קורבנות של רדיפות הנאצים כולל אדם בשם דר' רודולף גולדמן, אשר נולד ב-26 בדצמבר 1876, בטפליץ, אוסטריה, מידע המתאים למידע שהגיש התובע לגבי דר' רודולף גולדמן. מאגר מידע זה הוא אוסף שמות ממקורות שונים, כולל יד ושם, ישראל.

ה- CRT מציין שהתובע הגיש לבית המשפט שאלון ראשוני ב-1999 בו תבע את זכותו לחשבון בנק שוויצרי על שם דר' רודולף גולדמן, לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת ICEP, בה אתרו חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו שייכים לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP"). הדבר מלמד כי התובע ביסס את תביעתו לא רק על כך שלבעל חשבון המופיע ברשימת ICEP שם זהה לקרוב משפחתו, אלא על קרבה משפחתית שהיתה ידועה לו לפני פרסום רשימת ICEP. האמור לעיל גם מלמד שלתובע היתה סיבה להאמין שקרוב משפחתו היה בעל חשבון בנק בשוויץ לפני פרסום רשימת ICEP. האמור תומך במהימנות המידע שמסר התובע.

ה- CRT מציין שהשם הדי הוק מופיע פעם אחת בלבד ברשימת ICEP.

ה- CRT מציין שהוגשה תביעה נוספת לחשבון על שם דר' רודולף גולדמן אבל התביעה לא נמצאה מתאימה לחשבון בגלל אי התאמה בין ארץ המגורים כפי שהוגשה על ידי התובע ובין ארץ המגורים של בעל החשבון גולדמן. כמו כן, ה- CRT מציין שלא מצא תביעות נוספות לחשבונות על שם הדי הוק.

מעמד של בעלי החשבון כקורבנות של רדיפות הנאצים

התובע הוכיח באופן סביר שבעלי החשבון היו קורבנות של רדיפות הנאצים. התובע ציין שבעלי החשבון היו יהודים, שבעל החשבון גולדמן ברח מאוסטריה לבלגיה, ארץ בה נעצר ונישלח לאושוויץ, מקום בו נספה, ושבעלת החשבון הוק

התגוררה באוסטריה הכבושה על ידי הנאצים. כפי שצוין לעיל, מאגר המידע שברשות ה-CRT, בו מופיעים שמות קורבנות של רדיפות הנאצים, כולל אדם בשם דר' רודולף גולדמן.

הקשר המשפחתי של התובע עם בעלי החשבון

התובע הוכיח באופן סביר שהוא קרוב משפחה של בעלי החשבון כאשר מסר מידע ספציפי ומסמכים המוכיחים שבעל החשבון גולדמן היה סבו של התובע ושבעלת החשבון הוק היתה אחותה של סבתו. המסמכים כוללים את תעודת הלידה של התובע בה צוין שאביו נקרא (שם חסוי) ואת תעודת הלידה של אבי התובע בה צוין שהוריו היו דר' רודולף גולדמן (שם חסוי), מבית (שם חסוי).

ה-CRT מציין שהתובע זיהה מידע שלא פורסם לגבי בעלת החשבון הוק, הכלול ברשומות הבנק; שהתובע הגיש העתק של גלויה שכתבו הדי הוק ואמה, וסביר להניח שהמסמך הזה יכול להימצא רק בידי בני המשפחה; שהתובע הגיש העתק של תעודת הלידה של אביו, בה צוין ששם הנעורים של אמו היה הוק ושהוא נולד בווינה, מה שמאמת באופן בלתי תלוי שלקרובי משפחת התובע היה אותו שם משפחה והתגוררו באותה עיר כמו אלה של בעלת החשבון הוק ושהמידע הנ"ל הינו מסוג המידע הנמצא בידי בני משפחה ומעיד כי בעלת החשבון הוק היתה מוכרת היטב לתובע כבת משפחה, וכל המידע האמור תומך באופן סביר באפשרות שהתובע הוא קרוב משפחה של בעלת החשבון הוק.

אין כל מידע לפיו לבעלי החשבון יורשים נוספים בחיים, מלבד האנשים המיוצגים על ידי התובע.

בעניין תשלום יתרת החשבון

רשומות הבנק מראות שחשבון הפיקדון לפי דרישה שהיה בבעלות בעל החשבון גולדמן נסגר בתאריך בלתי ידוע ושחשבון הפיקדון לפי דרישה וחשבון הפיקדון שהיו בבעלות בעלת החשבון הוק נסגרו בתאריך בלתי ידוע, לא יאוחר מן ה- 16 באוגוסט 1938. כמו כן, רשומות הבנק מראות שחשבון ניירות הערך מס' 32337 שהיה בבעלות בעלת החשבון הוק נסגר ב- 16 באוגוסט 1938. בקשר לחשבון זה, ה-CRT מציין שבתקופה זו לא היתה באפשרותה של בעלת החשבון להעביר בחזרה לאוסטריה את חשבונה מבלי לאבד את שליטתה המוחלטת בנכסיה.

במקרה הנוכחי, ה-CRT מציין שיורשי בעלי החשבונות ניסו לקבל מידע אודות החשבונות, אבל הבנק דחה אותם, למרות שרשומות הבנק עדיין היו קיימות ובסופו של דבר אותרו על ידי חקירת ICEP. בתזכיר ובצו מן ה- 19 בפברואר 2004, בית המשפט המחוזי של ארצות הברית למחוז המזרחי של מדינת ניו יורק התייחס באופן ספציפי לנוהג של הבנקים השווייצרים למנוע את חקירות היוורשים, במיוחד במקרים שבהם היה מדובר בהעברות בכפייה או בהעברות שנעשו על פי הוראות בכפייה.

התזכיר של בית המשפט מציין ומגדיש את העובדה שאחרי מלחמת העולם השנייה, הבנקים השווייצרים ישמו חסימות שיטתיות. בעזרת ציתות של דו"ח ברג'יר, בית המשפט מציין ש-:

במאי 1954, באי כוחם המשפטים של הבנקים הגדולים תיאמו ביניהם את תגובתם ליוורשים [של בעלי החשבונות] על מנת ליצור מכניזם מתואם שמטרתו מניעת חקירה מכל סוג שהוא. הם הסכימו ביניהם לא למסור, בשום מקרה, מידע נוסף בגין העברות בנקאיות שנעשו לפני עשר שנים או יותר, ולהתייחס להוראה המחייבת לשמור תיקים למשך עשר שנים בלבד, אפילו אם התיעוד בבנקים היה מאפשר להם למסור את המידע המבוקש.

ראה דו"ח ברג'יר בעמ' 446. כפי שקרא בקשר להחלטה להעביר נכסים כאשר ברור היה שההוראה ניתנה בכפייה על ידי בעל החשבון, התגלית הכי משמעותית של וועדת ברג'יר היא שמדובר בהחלטה בנקאית רווחת במיוחד. הבנקים, כמדיניות, סירבו לגלות מידע בנוגע לחשבונות, אפילו כאשר מידע זה היה בידיהם.³

כמו כן, התזכיר והצו של בית המשפט מציינים שהבנקים השוויצרים הבדילו בין בעלי חשבונות כאשר ישמו את המדיניות של חסימות שיטתיות:

במיוחד, היכולת של הבנקים להבין באיזה מקרים הם היו יכולים להיות בני חבות ובאיזה מקרים הם היו יכולים להפעיל חסימות התרכזה בזהות של בעלי החשבונות. וועדת וולקר תיארה מסמכים שנמצאו באחד מהבנקים המסחריים הגדולים כדלקמן:

במסמכים של המחלקה המשפטית מ-1953 עד ל-1969 בולטים הנהלים שנקבעו על מנת לענות לתביעות של בעלי חשבונות יהודים ושל יורשיהם אשר נכסיהם הועברו לגרמניה בשנות ה-30. במכתב מ-1969 מומלץ:

במקרה של בקשות מידע בנוגע ללקוחות יהודים אשר נכסיהם הועברו לפי הוראותיהם לגרמניה בשנים ה-30, או במקרה של בקשות מידע שנעשות על ידי יורשיהם, תמיד ענינו שלא היתה ביכולתנו להעמיד לרשותם את המידע המבוקש כי חובתנו היא לשמור ספרי חשבונות ותכתובת במשך תקופה של 10 שנים בלבד.

המחלקה המשפטית הודתה שמכוון שהוראות ההעברה היו בכפייה, הבנק היה עלול להיות חייב להחזיר את החשבונות לבעליהם הנכונים. אולם, המחלקה המשפטית ציינה שהתביעות של נתינים גרמנים לא יהודים לא היו בנות חבות, מה שמרמז שהבנק טיפל בפניות של לקוחותיו היהודים באופן שונה מאלה של נתינים גרמנים לא יהודים. ככל הנראה, בדצמבר 1969 הנהלת הבנק אישרה את הנהלים האלה.

ראה וועדת וולקר, נספח 5, בעמ' 83 (ההדגשה הוספה). הבנקים התייחסו לבעלי חשבונות יהודים כמטרד.⁴

המקרה הנוכחי הינו דוגמה נוספת של השיטה הטיפוסית בה השתמשו הבנקים על מנת למנוע את חקירות יורשי הקורבנות היהודים אשר נכסיהם הועברו, בכפייה, לרייך.

³ *In re Holocaust Victim Assets Litig.*, 302 F. Supp. 2d. 59, 68-69 (E.D.N.Y. 2004), *amended*, 319 F. Supp. 2d 301, 311 (E.D.N.Y. 2004).

⁴ ראה וועדת וולקר, בעמ' 311-312.

לפיקדון, בהתייחס לאמור לעיל, ומכוון שבעל החשבון גולדמן נספה באושוויץ; מכוון שבעלת החשבונות הוק התגוררה באוסטריה עד יום מותה ב-1941, ולכן לא היתה באפשרותה להעביר בחזרה את חשבון ניירות הערך שלה, אשר נסגר ב-16 באוגוסט 1938, מבלי לאבד את שליטתה המוחלטת בנכסיה; מכוון שאין ראיה שהיתרה בחשבונות שולמה לבעלי החשבונות ואין ראיה לתאריך סגירת יתר החשבונות; מכוון שיורשי בעלי החשבונות לא יכלו לקבל מידע מן הבנק אודות החשבונות לאחר מלחמת העולם השנייה בשל הנוהג בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על ידי בעלי חשבונות, זאת בשל חשש מחבות כפולה; ומכוון שניתן ליישם את חזקות (ד), (ח) ו-(י) שבסעיף 28 של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין") (ראה נספח א'), הכרעתו של ה-CRT היא כי סביר שהיתרה בחשבונות לא נתקבלה על ידי בעלי החשבונות, בעלי ייפוי הכוח בחשבונות או יורשיהם. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה-CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו את היתרה שבחשבונות.

הבסיס למענק

ה-CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובע. ראשית, התביעה הינה קבילה בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובע הוכיח כי סביר שבעל החשבון גולדמן היה סבו ובעלת החשבון הוק היתה אחותה של סבתו. שלישית, ה-CRT קבע כי סביר שבעלי החשבונות או בעלי ייפוי הכוח בחשבונות או יורשיהם לא קבל בעבר את היתרה שבחשבונות הנדונים.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעל החשבון גולדמן היה חשבון פיקדון לפי דרישה ולבעלת החשבונות הוק היו חשבון ניירות ערך, חשבון פיקדון לפי דרישה וחשבון פיקדון. סוג חשבון זה לא מופיע ברשימת סוגי החשבונות שבסעיף 29 של סדרי הדין, ולכן מטפלים בו כסוג חשבון "אחר".

בנוגע לחשבון הפיקדון לפי דרישה שבבעלות בעל החשבון גולדמן, בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר השווי בחשבון אינו ידוע, כמו במקרה דנן, חישוב השווי הנוכחי נעשה בעזרת השווי הממוצע של חשבון מאותו סוג בשנת 1945. לפי חקירת ICEP, בשנת 1945 השווי הממוצע של חשבון פיקדון לפי דרישה היה 2,140.00 פרנקים שווייצרים. השווי הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין ולכן הסכום של המענק הוא 26,750.00 פרנקים שווייצרים עבור חשבון זה.

בנוגע לחשבונות שבבעלות בעלת החשבונות הוק, ה-CRT מציינ שבעלת החשבונות הוק הצהירה על נכסים בשווי כולל של 11,205.00 פרנקים שווייצרים המוחזקים בבנק, וציינה ששווי זה מתייחס לחשבון עובר ושב או לחשבון פיקדון. לפי כך, לדעתו של ה-CRT השווי המוצהר של 11,205.00 פרנקים שווייצרים כפי שהצהירה בעלת החשבונות הוק בטופס המפקד מ-1938 מתייחס ליתרה שבחשבון הפיקדון לפי דרישה שבבעלותה. השווי הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין ולכן הסכום של המענק הוא 140,062.50 פרנקים שווייצרים עבור חשבון זה.

בנוגע לחשבון ניירות הערך ולחשבון הפיקדון שבבעלות בעלת החשבונות הוק, בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר השווי בחשבון אינו ידוע, כמו במקרה דנן, חישוב השווי הנוכחי נעשה בעזרת השווי הממוצע של חשבון מאותו סוג בשנת 1945. לפי חקירת ICEP, בשנת 1945 השווי הממוצע של חשבון ניירות ערך היה 13,000.00 פרנקים שווייצרים והשווי הממוצע של חשבון מסוג אחר היה 2,200.00 פרנקים שווייצרים. לכן, השווי ההיסטורי הממוצע של שני החשבונות היה 15,200.00 פרנקים שווייצרים. השווי הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין ולכן הסכום של המענק הוא 190,000.00 פרנקים שווייצרים עבור שני חשבונות האלה.

לפי כך, הסכום הכולל של המענק עבור חשבונותיהם של בעל החשבון גולדמן ושל בעלת החשבונות הוק הינו 356,812.50 פרנקים שוויצרים.

חלוקת המענק

בהתאם לסעיף 23(1)(ג) של סדרי הדין, אם בת הזוג של בעל החשבון לא הגישה תביעה, יינתן המענק למי מצאצאי בעל החשבון, אשר הגישו תביעה, בחלקים שווים לפי פרנטלות (כללי קדימות ע"פ בתי אב). בנוסף, בהתאם לסעיף 23(1)(ד) של סדרי הדין, אם לא בת הזוג של בעל החשבון ואף לא צאצאי בעל החשבון הגישו תביעה, יינתן המענק למי מצאצאי הוריו של בעל החשבון, אשר הגישו תביעה, בחלקים שווים לפי פרנטלות (כללי קדימות ע"פ בתי אב). במקרה הנוכחי, התובע מייצג את אחיו למחצה, (שם חסוי 2), ואת בני דודיו, (שם חסוי 3) ו(שם חסוי 4). לפיכך, כנכדיו של בעל החשבון גולדמן וכאחייניה של בעלת החשבונות הוק, התובע, אחיו למחצה ובני דודיו זכאים לקבל כל אחד רבע מן הסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

תשומת לב התובע לכך, כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה-CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעתו כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתו לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה-CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.

Claims Resolution Tribunal
10 דצמבר 2004